

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 รูปแบบของการศึกษา

3.1.1 ศึกษาปัจจัยครัวเรือน ของผู้ที่อาศัยอยู่หมู่บ้านศรีบุญยืน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า จังหวัดลำพูน ซึ่งส่งผลต่อการมีบทบาทในการร่วมจัดการขยะมูลฝอย

3.1.2 ศึกษาบทบาทของหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในการร่วมจัดการขยะกับประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า จังหวัดลำพูน

- 1) การมีบทบาทร่วมรับรู้สถานการณ์และสภาพปัญหา
- 2) การดำเนินการจัดการร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ
- 3) การมีบทบาทในการร่วมกิจกรรม / โครงการ
- 4) การมีบทบาทในการร่วมตรวจสอบและประเมินผล
- 5) เกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

1) ประชากรกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่สำคัญ ในการกำหนดนโยบายของเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า

2) ประชากรกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านศรีบุญยืน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า จังหวัดลำพูน ทำการศึกษามีจำนวนประชากร 1,716 คน แยกเป็นชาย 767 คน หญิง 949 คน จำนวนครัวเรือน 720 ครัวเรือน (วารสารองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ปี 2548)

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่สำคัญในการกำหนดนโยบายของเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า จำนวน 3 ท่าน เจ้าหน้าที่ประจำองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า 2 ท่าน

2) ประชากร ในการศึกษาการจัดการขยะของประชาชนบ้านศรีบุญยืน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า จังหวัดลำพูน จำนวนประชากร 1,716 คน แยกเป็นชาย 767 คน หญิง

949 คน จำนวนครัวเรือน 720 ครัวเรือนโดยสุ่มตัวอย่างมาร้อยละ 50 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ซึ่งเท่ากับ 360 ครัวเรือน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยได้ทำการจัดเก็บด้วยตนเอง เพื่อทราบข้อมูลการร่วมมีบทบาทของประชาชน เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลบรรยายเชิงพรรณนา ในรูปของตารางวัตถุประสงค์ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มของประชาชนที่มีส่วนสำคัญ ในเขตของการกำหนดนโยบาย และ 2) กลุ่มของผู้มีส่วนสำคัญ ในการกำหนดนโยบาย โดยแบบสอบถามแบ่งตามกลุ่ม ได้ 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ในการร่วมจัดการขยะมูลฝอย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ ในการจัดการขยะมูลฝอย และมีคำถามแบบปลายเปิด อยู่ 2 คำถาม

ในการวัดระดับการมีบทบาทร่วม จะใช้เกณฑ์ในการวัด 6 ระดับ คือ “มากที่สุด” มีคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน “มาก” มีคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน “ปานกลาง” มีคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน “น้อย” มีคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน “น้อยที่สุด” มีคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน และ “ไม่มีส่วนร่วมเลย” มีคะแนนเท่ากับ 0 คะแนน

เกณฑ์การวัดระดับการมีบทบาทร่วมของประชาชน ใช้วิธีคำนวณจากสูตรการหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted mean score)

$$WMS = \frac{5F_5 + 5F_4 + 5F_3 + 5F_2 + 5F_1 + 5F_0}{TNR}$$

โดยกำหนดให้ WMS	=	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก
F_5	=	จำนวนผู้ตอบว่ามีบทบาทร่วมมากที่สุด
F_4	=	จำนวนผู้ตอบว่ามีบทบาทร่วมมาก
F_3	=	จำนวนผู้ตอบว่ามีบทบาทร่วมปานกลาง
F_2	=	จำนวนผู้ตอบว่ามีบทบาทร่วมน้อย
F_1	=	จำนวนผู้ตอบว่ามีบทบาทร่วมน้อยที่สุด
F_0	=	จำนวนผู้ตอบว่าไม่มีบทบาทร่วม
TNR	=	จำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21 – 5.00	มีบทบาทร่วมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41 – 4.20	มีบทบาทร่วมมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61 – 3.40	มีบทบาทร่วมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81 – 2.60	มีบทบาทร่วมน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.80	มีบทบาทร่วมน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	0.00 – 0.99	ไม่มีบทบาทร่วมเลย

3.4 แหล่งข้อมูล

3.4.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ใช้การศึกษาโดยการสำรวจ (Survey Research) เก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นจากประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า จังหวัดลำพูน โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับระดับของการมีบทบาทร่วม ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ในพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า แบ่งระดับการมีบทบาทของประชาชน ออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้ (ไพบนธ์ คำใหญ่, 2546: 28)

- 1) ระดับมากที่สุด หมายถึง ประชาชนมีบทบาทร่วม ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ร้อยละ 80 ขึ้นไป
- 2) ระดับมาก หมายถึง ประชาชนมีบทบาทร่วม ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ร้อยละ 70 - 79
- 3) ระดับปานกลาง หมายถึง ประชาชนมีบทบาทร่วม ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ร้อยละ 60 – 69
- 4) ระดับน้อย หมายถึง ประชาชนมีบทบาทร่วม ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ร้อยละ 50 – 59
- 5) ระดับน้อยสุด หมายถึง ประชาชนมีบทบาทร่วม ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ร้อยละ 1 – 50
- 6) ระดับไม่มีเลย หมายถึง ประชาชนไม่มีบทบาทร่วม ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า

3.4.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ใช้การศึกษาจากเอกสารผลงานของนักวิชาการและงานศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) ซึ่งรวมถึง วิทยานิพนธ์ และผลงานการค้นคว้าอิสระ (Independent study) ด้วย

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package of Social Sciences) ซึ่งนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจากแบบสอบถามจำนวน 360 ชุด มาลงรหัสประมวลผล โดยใช้สถิติในการนำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่ แล้วหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลระดับ การมีบทบาทของประชาชนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการขยะมูลฝอยนำมาแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
2. การวิเคราะห์ เปรียบเทียบปัจจัยক্রวเวเรียน ที่มีผลต่อพฤติกรรมจัดการขยะมูลฝอย
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การมีบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลเหมืองง่า ในการร่วมจัดการขยะมูลฝอย ใช้ค่าสถิติไคสแคว (Chi – square) ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05
4. การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะ โดยการนำแบบสอบถาม ที่มีผู้กรอกแล้วนำข้อความ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ มารวบรวมเป็นหมวดหมู่ แล้วจัดกลุ่มแยกออกเป็นประเด็นต่าง ๆ เพื่อนำเสนอในรูปแบบบรรยายเชิงพรรณนา